Nr 11 (35) 15. aprill 2011

Põlva Ühisgümnaasium

INFOLEHT

DIREKTOR TÄNAB

- **käsitöö ja kodunduse ning töö– ja tehnoloogiaõpetuse konkursil edukalt esinenud õpilasi:**

17. märtsil 2011 toimus Põlva Ühisgümnaasiumis Põlvamaa käsitöö ja kodunduse konkurss. Põlva ÜG 8.a klassi õpilane Marit Lusti saavutas III koha parima käsitöö tundja kategoorias. Juhendaja Tiina Saago.
Töö- ja tehnoloogiaõpetuse konkursil jagasid 9.a klassist 4.-5. kohta Sten Soodla ja Raido Kõiv. Juhendaja Voldemar Ansi.

- **Põlvamaa koolinoorte võistlusel Osavaim korvpallur hästi esinenud õpilasi:**

29. märtsil toimunud Põlva maakonna koolinoorte võistlusel OSAVAIM KORVPALLUR saavutasid 6.-7. klasside arvestuses Elar Vanahunt 6. koha, 8.-9. klasside arvestuses Lennart Heinoja I koha ja 10.-12. klasside arvestuses Taavi Hernits ja Vaivika Nikandrova I koha. Õpetaja Valeri Zlatin.

- **viktoriinil "Minu Põlvamaa" edukalt esinenud õpilasi:**

30. märtsil 2011 toimus Põlva maakonna koolide 3.-4. klasside õpilaste viktoriinisari teemal "Minu Põlvamaa". Põlva ÜG 3. klassi võistkond saavutas I koha. Võistkonda kuulusid Kairiin Märtson, Robin Põvvat, Erki Sulg, Karoli Villako. Õpilasi juhendas Ester Kalder.

- **Põlvamaa kooliteatrite festivalil edukalt esinenud õpilasi:**

1. aprillil 2011 toimus Kanepi Seltsmajas Põlvamaa kooliteatrite festival. Kokku osales seal 12 truppi Põlvast, Mammastest, Oravalt, Vilustest, Valgjärvelt, Kanepist, Põlgastest ning Mikitamäelt kokku ligi 200 näitleja ja juhendajaga.
Põlva ÜG näidend "Seitsme maa ja mere taga" sai eripreemia põhikooli vanuseastmes ning Robert Kannik (6.c klass) sai parima meesosatäitja preemia. Lavastaja Maia Punak.

- **vabariiklikul kirjatööde konkursil "Heategu läbi minu silmade" edukalt esinenud õpilasi:**

Dora Uibo (9.c klass) osales edukalt vabariiklikul kirjatööde konkursil „Heategu läbi minu silmade", mille korraldasid Rahvusvahelise Lions Klubide Organisatsiooni Eesti Piirkond (LIONS) ning Haridus- ja Teadusministeerium.
Konkursi eesmärk oli panna õpilasi mõtlema heategudele enda ümber ning anda neile võimalus mõtiskleda, mida tähendab kellelegi head teha ja millised võimalused on neil endil head korda saata. Konkursil osales 593 tööd ning neid hinnati 3 vanusegrupis. Dora töö märgiti ära ning avaldatakse kogumikus "Hea on head teha!", mis ilmub aprilli keskpaigas ja koondab endas 50 sisukamat ning paremat konkursitööd. Dora juhendaja oli õpetaja Annely Hindrikson.

- **Ühiskonnaõpetuse vabariiklikul olümpiaadil edukalt esinenud õpilasi:**

Ühiskonnaõpetuse vabariiklikul olümpiaadil saavutas Liis Tiirmann (12.b) 21. koha. Õpetaja Piret Tänav.

Raamatukogu tänab poisse, kes olid abiks vabapaberi vedamisel.

JÄÄGRIGA METSAS

Esimesel märtsil seadis 10.b klass „sammud“ Räpina-Värska puhkealal asuvasse Ilumetsa looduskeskusesse, kus asub Eestimaa ilusamate, tervislikult lõhnavate männimetsade piirkond – Palumaa. Sealsed Meie seekordne õppekäik kandis pealkirja „Jahimehega metsas“ ning kõige esimesena seadsime me end 1982. aastal valminud majja istuma. Looduskeskus oli algselt hoopis lasteaed ning tegutses sellena 12 aastat. Siis jäi aga lapsi vähemaks ning maja sai metskonna kontoriks. Esmalt tehti meile ülevaade jahindusest. Jahihooaeg algab jaanipäeval ning lõppeb veebruaris. Varasematel aegadel oli loomi rohkem ning jahimehi vähem, nüüdseks on kahjuks olukord vastupidine. Jahti on peetud juba üle 100 aasta ning jahti peetakse ulukitele ning lindudele. Suurulukite alla kuuluvad: põder, metskits, karu, hunt, ilves, nugis, kobras jne.. Varem kütiti ka tetresid ja metsiseid, kuid nende arvukuse vähenemise tõttu seda enam ei tehta. Kuid miks ikkagi peetakse jahti ning kuidas jahimeheks saada?

15 aastat tagasi oli jahimeeste toidulaual suur osa jahipidamisel. Tänu jahipidamisele, oli söök laual. Praegu aga peetakse jahti rohkem sellepärast, et inimesed saaksid metsas puhata, see pakub põnevust ning on võimalus midagi teistega koos teha. Just läbi saanud hooajal lasti maha 15 põtra Väga oluline punkt on see, et mitte kunagi ei tohi jätta haavatud looma metsa. Enne laskmist tuleb olla kindel, et tabatakse surmavat tsooni või siis jätta laskmata.. Peale lühikest ülevaadet jahindusest endast suundusime väikesele teekonnale Ilumetsas, kus meile räägiti veel palju põnevat jahindusest ning metsloomadest. Väga oluline roll on metsloomade toitmisel. Toidetakse näiteks metssigu ning see on oluline sellepärast, et muidu võivad metssead minna laastama kartulipõlde. Sel talvel söödeti metssigadele sealses piirkonnas 85 tonni vilja.

Ulukitele on mõeldud sõimed, kuhu lumerikastel talvedel panevad jahimehed heina, rohtu ja vilja. Mahlakatest söötadest sobib kitsele kapsas ja peenemaks hakitud peet. Metssigu söödetakse aga teravilja, kartulite, herneste ja maisiga. Rajatakse ka soolakuid. Liikudes edasi kitsal teerajal läbi metsa mis viib meid pisut laiemale autoteele, saame me ülevaate sellest, kui iseloomulikud on loomade elupaigad. Metskitsele sobib vaheldusrikas mets, kus on võsa, tihedat metsa, oja, erinevaid pindu. Määrav on see, kas on süüa, vett ja varjupaika kuhu ohu eest põgeneda. Ilves on metskitsele sarnaste elupaiga iseloomuomadustega. Ilumetsa pinnal elab 3 ilvest.

Vahepeal jagati meile gruppide peale ka põnevad jäljeraamatud mida me saime ka varsti kasutada. Tundsime ära jänese jäljed, mis viisid metsa, ning sinna läksid ka meie jäljed. Peatusime mõneks hetkeks mägralinnakus. Mäger on loom, kes magab suurema osa oma elust maha. Ta tegutseb hämaras ning ta loob endale oma kodu. Sellised loomad, nagu rebased, kährikud võivad mägra urge kasutada. Mäger vahetab umbes 3-4 korda oma „voodipesu“ ning neil on isegi oma WC. Kõige vanem mägrakoloonia on 800 aastat vana. Seejärel liikusime me ülespoole ja saime ülevaate Palumaast. Asudes Palumaa maastikurajoonis saime me teada, et pinnavormilt on tegemist mõhnastikuga. Mõhnad on kuhjekõrgendikud, mis on moodustunud mandrijäätumise lõpul jäälõhedesse sulamisvete poolt kantud setetest. Mõhnad on kaetud enamasti nõmme- ja palumännikutega. Põua ajal on sellised männikud eriti tuleohtlikud.

Meie sammud viisid meid aga edasi, et kuulda üraskite kohta. Üraskite sünonüümiks on saanud metsakahjurid. Tegelikult on nad osa looduse mitmekesisusest. Ürasklasi on maailmas teada üle 6000 liigi, Eestis on neid 68 liiki. Väikseim on kääbusürask, kelle kasv jääb 1-1,5mm vahele ning suurim on hiidürask kelle kasvuks on 6-9mm. Kõige suuremat kahju võib tekitada kuuse-kooreürask. Ta asustab eelkõige nõrgestatud puid ja värsket metsamaterjali. Et vältida üraskite ülemäärast sigimist, tuleb hoida mets puhas tormimurrust, värskest metsamaterjalist ning haigetest ja nõrgestatud puudest. Kahjuritele sigimiseks sobivad puud tuleb metsast välja vedada enne üraskite lendluse algust ehk hiljemalt 1.maiks. Üheks ammu tuntud metsa kaitsmise võtteid üraskirüüste eest on järgmine: langetatakse püünispuud ja pärast seda, kui sinna on asunud üraskid, puud kooritakse või siis eemaldatakse metsast. Nagu iga teine organismirühm, on ürasklased osake looduse mitmekesisusest.

Meie teekond lõppes seal, kus ta algas. Looduskeskuse juures oli meile tehtud lõke ning ootamas oli kuum tee. Istusime peale lühikest matka maha ning jõime teed ning vahetasime muljeid äsja lõppenud õppekäigust.

Gete Meekler ja Kätlin Villako, 10.b klassi õpilased

KÜLASKÄIK TALLINNASSE

Kolmanda veerandi lõpus, 17. märtsil käisime klassiga Tallinnas, Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudis ning Loodusmuuseumis. Hommikul kella kaheksaks kogunesime Edu parklasse ja alustasime sõitu.

Kõigepealt käisime ära Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudis. Seal tutvustati meile nii tänapäevaseid kui ka aegunud ilmavaatlusseadmeid. Algul räägiti meile natuke ajaloost, seejärel sellest, millega instituut tegeleb ning pärast saime ka ise neid seadmeid vaadata. Mõned seadmed olid meile tuttavad, kuid mõnedest polnud ei kuulnud ega näinud. Siis läksime välja, et vaadata, kuidas õhupall vesinikuga täidetakse ning õhku lennutatakse. Seda tehakse iga kolme tunni tagant ja sellega vaadatakse tuule suunda ja kiirust. Seal on ka spetsiaalne masin – teodoliit, millega näeb seda õhupalli palju kauem, kui meie palja silmaga. Lõpuks vaatasime veel lühifilmi, mis võttis kokku kõik selle, millega see instituut tegeleb.

Järgmisena võtsime suuna Loodusmuuseumi poole. Alguses vaatasime huvitavat näitust „Kõdu“, mis eksponeeris loomade kõdunemist. Sai vaadata ka kahte lühifilmi. Edasi läksime kolmandal korrusel asuvasse õppetuppa, kus töö jätkus mikroskoobiga. Paralleelselt mikroskoobiga algloomi ja vetikaid uurides, täitsime ka töölehte, mis hiljem kokku korjati. Loodusmuuseumis oli veel palju erinevate loomade, lindude, kalade topiseid, alustades pisikestest putukatest ja lõpetades suurte loomade ja kaladega. Need olid kõige põnevamad!

Ülejäänud vaba aja sisustasime Rocca Al Mare-s. Viimaks luges õpetaja kõik lapsed kokku ning alustasime tagasiteed Põlvasse.

Oli ilus ja huvitav päev!

Herta Hiiend, 8.b klassi õpilane

AFGANISTANI KÜLALISED PÕLVA ÜHISGÜMNAASIUMIS

29. märtsil külastasid meie kooli kaks õpetajat Afganistanist- Abdul Salam Sharifullah ja Abdul Hakim, kes tutvusid meie kooliga ning kohtusid meie kooli õpetajate ja õpilastega vabas vestlusringis.

Abdul Salam Sharifullah on pärit mägikülast nimega Dehi, mis asub Põhja-Afganistanis. Ta on elanud 18 aastat oma elust Pakistanis põgenikuna ja pöördus mõne aasta eest Afganistani tagasi, kus ta nüüd õpetab 7.- 12. klassi poistele inglise keelt. Ta ise ütleb õpetajaks olemise kohta: "Meil on mõnikord probleeme õpikute õigeaegse kättesaamisega, aga õpilased on sellegipoolest tublid ja õpivad hea meelega." Seetõttu oldi väga tänulikud vanade võõrkeele õpikute eest, mida meie raamatukogu enam ei vajanud. Afganistanis on tavaline, et klassid on väga suured, st 40-50 õpilast on ühes klassis, mistõttu tunnid toimuvad enamasti loenguvormis ning õpetajaga koos kõva häälega korratakse olulisemad asjad üle.

Abdul Hakim on terviseõpetuse õpetaja pealinnas Kabulis asuvas tüdrukutekoolis, mille nimi on Aschiana Kote Sangy. Ta on hariduselt farmatseut ja unistab tulevikus oma apteegi rajamisest. Tema kooli eripäraks on see, et lastevanematele makstakse stipendiumit, mille eesmärk on lihtne- tuua lapsed tänavalt kooli. Afganistanis on tavaline, et lapsed saadetakse varakult tööle, et pere majanduslikult tuleks toime. Stipendium korvab selle summa, mille laps teeniks tänaval ning selle asemel saab ta õppida ja omale paremat tulevikku kindlustada.

Piret Tänav, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja

RAHVUSVAHELINE FOTOVÕISTLUS

Eesti Muinsuskaitse Selts tänab Põlva Ühisgümnaasiumi õpilasi osalemise eest rahvusvahelisel fotovõistlusel International Heritage Photographic Experience.

Kokku võttis võitlusest osa 31 Eesti noort Tapalt, Kuressaarest, Viiralt, Paistust, Tõrvast, Sangastest, Tartust, Põlvast, Rõugest, Võsult. Kokku laekus võistlusele 113 fotot - kõik suurepärased ülesvõtted meie ajaloo- ja kultuuripärandist.

Kõiki võistlusest osavõtjaid tunnustab Eesti Muinsuskaitse Selts tänukirjaga muinsuskaitsekuu pidulikul avamisel esmaspäeval, 18. aprillil kell 13 Tallinna Jaani kirikus. Avamisel tutvustame ka kõikide noorte fotograafide töid ning EMS koostab nendest hiljem näituse. On ka mõned eriauhinnad.

Peale avamist kell 15 on noored palutud ekskursioonile vastavatud huvitavatesse bastionite käikudesse.

Põlva ÜG õpilastest osalesid: Jessika Roger, Juta Kruusmäe, Kadri Niine, Kadri Petersell, Ken-Martti Mürk, Kerli Leikin, Kristin Liivago, Mari-Li Kapp, Romet Järvela, Tauri Sulg. Juhendaja Piret Tänav.

Jakob Hurda sünnipaik.

Johannes Käisi sünnipaik

Kristin Liivago, 9.c klass

Taevaskoda asub Ahja jõe ürgorus tänasel Põlvamaal. See on looduslikult kaunis koht, kus paljastuvad kõrged liivakivikaljud, mida ürgveed kunagi selliseks uhtunud on. Sellest on paik ka oma nime saanud – kõrgeid liivaseinu on taevaskodadeks kutsuma hakatud ning nendega on seotud üksjagu rahvajutte ja uskumusi. Nagu iga võimsa looduspaiga juures, ei puudu siingi kunagine ohverdamis- ja ravikoht. Paik on pikalt olnud ka rahva kokkukäimise kohaks ja on seda tegelikult tänapäevani.

Kadri Niine, 11.b klass

Pilt on tehtud Himmastes ja pildil on vana veskihoone. Varasemal ajal said paljud mõisad alguse endistest veskikohtadest (Keila-Joa, Vasalemma). Veskid omakorda olid mõisatele kindlaks sissetulekuallikaks. Ajapikku hakati veejõudu veskites peale jahvatamise kasutama ka laudade saagimisel, riide vanutamisel ja vase tagumisel. Veskitel oli oma kindel roll talurahva elus. Praegusel ajal enam nii väga neid ei väärtustata, sellepärast nimetaksin ma neid kultuuripäranditeks.

Jessika Roger, 9.c klass

Pilt on tehtud Verioramõisa Rothide suguvõsa mõisa hobusetallist. Hobusetalli taga oli vanasti mõisapark, mis koosnes ainult tammedest ja pärnadest. Mõisakompleksist on säilinud vaid hobusetall, kaks sulastemaja, mõisapark ja tiik. Mõisahoone on kahjuks hävinenud.

Kerli Leikin, 11.a klass

Mooste mõisa viinavabrik - ehitatud 1909. aastal. Hoone on silmapaistev näide mõisaaegsest tööstusarhitektuurist. Viinavabrikus toodeti toorpiiritust veel 1950-ndate aastate keskel.

Romet Järvela, 11.b klass

Pildid on tehtud 19. sajandi ühe talliga väikese kivikõrtsist.Uhti kõrts, ka Valge kõrts paistab silma nägusate proportsioonide ja detailide poolest. Pikkus 27 meetrit, laius 13 m. Kõrge viilkatusega, klassitsistliku fassaadiga. Eluruumide osa ees on kahe lihtsa paarissamba ja kahe üksiksambaga ulualune. Kaksikaknad on varustatud põõnadel püstlaudadest luukidega. Talliväravad, mis on madalas segmentkaarses avas, on ruut-kalasabamustris voodriga. Talliseina kaunistavad kolm madalpindset petikkaarnišši. Üldlahendust rikub kõrtsi eluosa otsa ehitatud nüüdisaegne elamu.

Mari-Li Kapp, 11.c klass

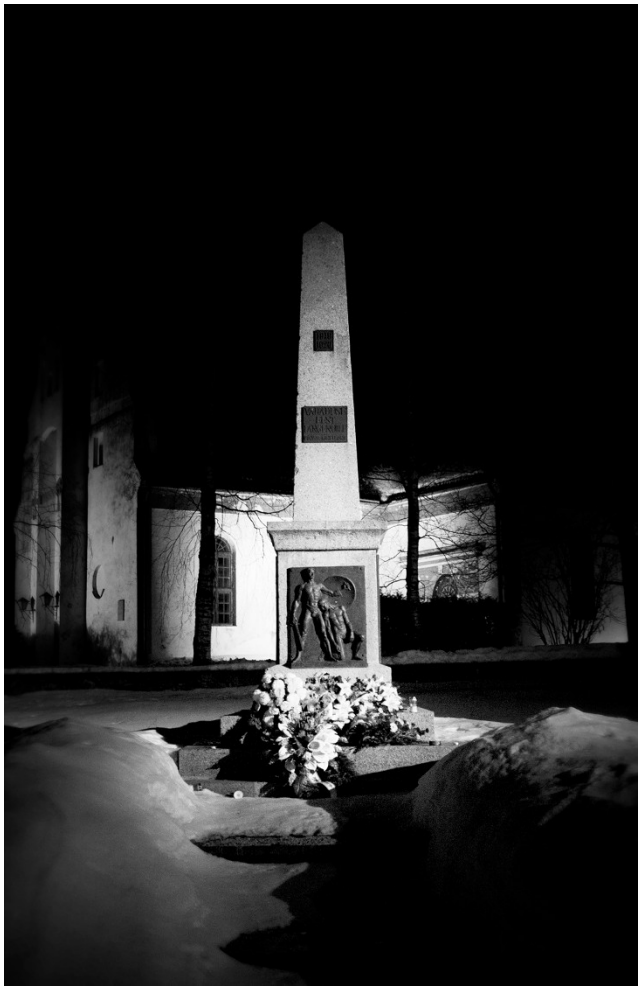

Vabadussõjas langenuile pühendatud monument Põlvas.

Ken-Martti Mürk, 11.c klass

Orava mõisa tõllakuur, asub Orava vallas. Tegemist on silmapaistva arhitektuuri näitega. Ehitatud maakivist, aknad-ja ukseavad vormistatud punase tellisega. Hoone on ehitatud 19.sajandil.

Tauri Sulg, 11.b klass

Pildil on Peri kooli laululava. Laululava asub kohe kooli kõrval väikeses looduslikus orus, mille nõlval oli hea istuda ja kontserte nautida. Laululava kasutati peaaegu iga välikontserdi korraldamisel, kuni Peri kooli kinni-panemiseni (1766-2004). Laululava vanust pole teada. Laululava ise asub väga looduskaunis kohas. Ümbruses on jõgi, soo, palju metsa, palju künkaid ja lagendikud. Minu teada lava enam ei kasutata, millest on muidugi kahju, kuna lisaks kontserdile saaks seal ka nautida ilusat loodust.

Kadri Petersell, 9.c klass

Kõige osavam, andekam,
lahedam, nutikam, kürgem,
omapärasem...
Tule ja osale konkursil
Põlva Ühisgümnaasiumi
TALENT 2011
24. mai kell 12:00
Ettegted registreerida
APRILLI KUU jooksul
• ALGKLASSIDE ÕPILASTEL - õp. V. Pernile
• KÖNGIL TEISTEL - õp. P. Ähilasele
(k.a. õpetajatel)